

FULL

effekt

En tidning om klokare elhandel

MARS 2010

RIKSDAGSPARTIERN, ENERGIN OCH FRAMTIDEN

Partierna svarar på aktuella energifrågor inför höstens val. SIDAN 4

BESLUT OM PRISOMRÅDEN

Stimulerar effektiv placering av elproduktionen, anser Svenska Kraftnät. SIDAN 3

SNABBA SVÄNGNINGAR

Väderprognoserna har just nu stor påverkan på elpriset. SIDAN 3

EFTER KLIMATMÖTET

Utfallet och konsekvenserna diskuterades på välbesökt seminarium. SIDAN 6

”ORIMLIGA SPOTPRISER SKADAR FÖRTROENDET FÖR ELMARKNADEN”

JAG HETER FRANS LUNDQUIST, och är sedan 1 december ny vd för Telge Kraft. Även om min roll är ny är jag inte ny i vare sig företaget eller elbranschen. Jag har arbetat inom Telge Kraft i sex år, närmast som vd för dotterbolaget Telge Krafthandel.

Den här vintern har kung Bore verkligen slagit till mot Sverige. Alla vi som uppskattar vintersport har haft goda möjligheter att ge oss ut i naturen. Samtidigt är det nog många som börjat tycka att vintern varat lite för länge nu. Problem med inrasande tak, igenisade tågväxlar och allmänt trafikkaos vittnar om att samhället inte är förberett för en lång och kall vinter.

Detsamma kan sägas om elmarknaden. Att elpriserna bör vara högre under ett riktigt kallt år håller de flesta med om. Men de spotpriser som vi har sett under enskilda dagar känns inte rimliga, och dessvärre skadar de allmänhetens förtroende för elmarknaden.

Oturligt nog har den kalla och torra vintern sammanfallit med rekordlåg tillgänglighet i kärnkraftverken. Tillgänglighetsproblemen kommer dels av en eftersatt säkerhetskultur hos operatörerna, dels av en gradvis kompetensförsvagning där man inte förmår hantera problemen hos en åldrande kärnkraftspark.

RIKSDAGSVALET NÄRMAR SIG, och det är möjligt att Sverige får en ny energipolitik efter nästa höst. Kommer Sverige i framtiden tillåta forskning kring och utbyggnad av våra kärnkraftverk eller ska vi lägga allt fokus på förnyelsebara energikällor? Vi har tagit tempen på riksdagspartierna i ett par högaktuella frågor. Mer om detta och andra spännande nyheter kan du läsa om i årets första nummer av Full effekt!

Södertälje, mars 2010
Frans Lundquist
VD, Telge Kraft

Nätutbyggnad pågår

- För att säkra strömförsörjningen pågår ständigt underhåll och utbyggnad av det svenska och nordiska kraftnätet. I dagsläget inverkar de ökade satsningarna på förnybara energikällor i allt högre utsträckning.

- Utbyggnaderna av förnybara energikällor är en stor utmaning för vår nätplanering, som påverkas i mycket stor omfattning. För det första utgör det en stor osäkerhet i nätplaneringen då det inte är bekant var, när eller hur mycket vindkraft som ska anslutas. Även andra projekt som planeras påverkas, vad ska man ta höjd för när det gäller vindkraft? Ett stort antal nätutredningar måste göras för att kunna svara på frågor om möjlighet till anslutning. Det skapas också behov att formulera nya krav på dessa produktionsanläggningar så att de uppfyller uppställda krav för anslutning till stamnätet, säger Ulf Moberg, enhetschef Nätutveckling på Svenska Kraftnät.

Svenska Kraftnäts i särklass största projektet för att förstärka det svenska elnätet är SydVästlänken i mellersta och södra Sverige, med en planerad förbindelse till Norge. SydVästlänken ska förstärka växelströmsnätet, öka driftsäkerheten och åtgärda begränsningar i överföringskapaciteten till södra Sverige samt mellan Norge och Sverige. Detta är även en viktig del inför en storskalig utbyggnad av vindkraften.

Förbindelser med utlandet

Den planerade likströmsförbindelsen NordBalt mellan Sverige och Litauen ska binda samman de tre baltiska staternas elnät med det nordiska. Idag är den enda förbindelsen en kabel mellan Estland och Finland. När kabeln till Sverige står klar, vilket beräknas ske 2015/2016, blir de baltiska länderna integrerade med den nordiska och europeiska elmarknaden.

Norge utvärderar möjligheterna till flera nya ledningar: Norge – Storbritannien, Norge – Nederländerna samt Norge – Tyskland. Övriga planerade förbindelser till och från de nordiska länderna är Cobra cable mellan Danmark och Nederländerna, Kriegers flaks anslutning med förbindelse mellan Danmark och Tyskland samt Estlink 2 mellan Finland och Estland.

Byggstart av gasledning

- Den 12 februari kom det sista nödvändiga tillstånd som krävs för att påbörja konstruktionen av Nord Streams naturgasledning från Ryssland till Tyskland. Konstruktionen kommer enligt planerna att påbörjas i april 2010 och den första gastransporten planeras starta under slutet av 2011.

Fyra prisområden bekräftas

• Svenska Kraftnät bekräftade i december 2009 att den svenska elmarknaden kommer att delas upp i olika anmälningsområden, även kallat prisområden. Svenska Kraftnäts förslag till EU-kommissionen är att prisområdena ska införas 1 november 2011.

Gränserna kommer att gå efter snitt 1, 2 och 4 (se karta) som markerar de trånga sektorer som begränsar förmågan att överföra el.

– Övergången till en modell med uppdelning i alla flaskhalsar i Sverige resulterar i mer korrekta elpriser och långsiktiga prissignaler som ger incitament till effektiv lokalisering av produktion och förbrukning av el, sa Svenska Kraftnäts generaldirektör Mikael Odenberg i ett pressmeddelande i samband med beskedet.

– Den planerade utbyggnaden av vindkraft kommer att ställa höga krav på en effektiv

flaskhalshantering och marknadsdelning utgör här det bästa alternativet. En uppdelning i alla snitt bidrar till en ökad integrering av den nordiska elmarknaden, eftersom det möjliggör större tilldelning av handelskapacitet på utlandsförbindelserna.

Indelningen i prisområden innebär alltså att nätets flaskhalsar framstår tydligare, men också att elen periodvis kommer att kosta olika mycket i olika delar av landet. Frågan är kontroversiell och Telge Kraft är en av de aktörer som har invändningar mot den nya indelningen. Läs mer om prisområdesindelningen på sida 7 i Full effekt – oktober 2009, som du kan ladda ner från Telge Krafts hemsida.

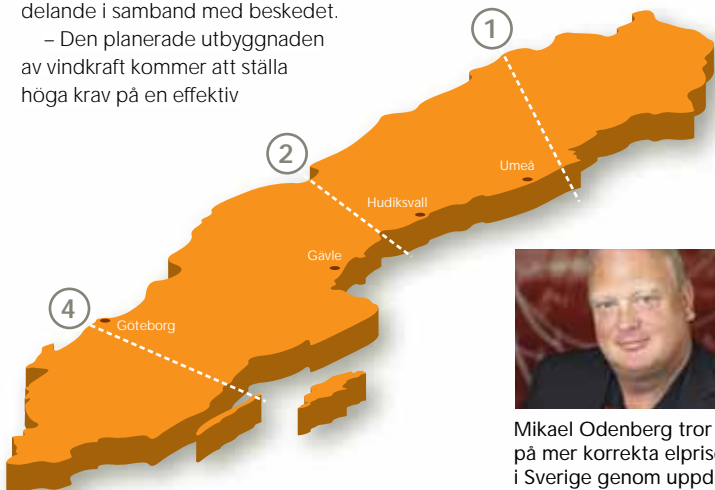

Foto: Peter Knutson

Mikael Odenberg tror på mer korrekta elpriser i Sverige genom uppdelningen i prisområden.

STÖRST I SVERIGE

Nytt kraftvärmeverk

• I mars beräknas den hittills största biobränsleeldade kraftvärmepannan i Sverige tas i drift vid Igelstaverket. Kraftvärmepannan är designad för att kunna eldas med både bio- och returbränslen.

Anläggningen kommer att producera både el och värme, värme är annars en biprodukt som ofta går till spillo vid elproduktion. Detta i kombination med användningen av förnyelsebara biobränslen ska bidra till kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser – koldioxidutsläppen minskar med cirka 75 000 ton koldioxid/år.

Elutbytet i den specialbyggda pannan kommer att vara mycket högt i förhållande till andra anläggningar med motsvarande bränslemix. Den tillförda bränsleeffekten i pannan blir cirka 265 MW. Den producerade elen kommer att försörja cirka 100 000 villor med hushållsel. Man utvinnet även värmen i rökgaserna, vilket tillför ytterligare 60 MW värme.

Belastningen på fjärrvärmenätet ökar i och med idrifttagandet av kraftverket och leveransen av mer fjärrvärme till Stockholms fjärrvärmenät. Därför har Söderenergi byggt två nya pumpstationer, i Rönninge respektive Vårby. Dessutom har den befintliga pumpstationen i Tumba byggts ut.

Snabba prissvängningar

• Under vintern har elpriserna tidvis varit extremt höga. Den främsta orsaken är problem med kärnkraften. Utyttjandegraden i de svenska kärnkraftverken har under vintern länge legat runt 50 procent, men har under de senaste veckorna ökat till knappa 70 procent. Det ska jämföras med 96–98 procent en normal vinterdag. Tidigast i slutet av mars kan produktionen vara i full gång igen. Även väderläget spelar in, vattennivåerna är ovanligt låga.

– Den senaste tiden har priserna för det närmaste kvartalet gått stadigt uppåt i takt med det ovanligt kalla och torra vädret. Hydrologiskt har vi i skrivande stund, mitten av februari, de lägsta vattennivåerna vid den här tiden på året sedan marknaden

avreglerades. Det mesta pekar nu mot att även mars kommer att bli en dyr månad. Om det torra vädret och problemen i kärnkraften fortsätter kan dock även april bli dyr. Nivåerna i vattenmagasinen är i dagsläget så pass låga att vattenkraftproducenterna måste hålla hårdare i vattnet för att inte riskera att köra torrt innan snösmältningen kommer igång senare i vår, säger Andreas Tipner, analytiker på Telge Kraft.

Andreas konstaterar att även priserna för nästa år har stigit, till stor del påverkat av väderleken.

– Marknaden i stort tycks göra bedömningen att vi kommer att ta med oss ett stort hydrologiskt underskott in i nästa år. Vi på Telge Kraft menar dock att det mest sannolika är att vädret så småningom blir mer normalt.

Detta kommer i sin tur att innebära att merparten av underskottet återhämtas innan årsskiftet.

– Elmarknaden är slagig just nu, med branta upp- och nedgångar, och styrs mycket av ändringar i väderprognoserna. Mitt råd till våra kunder är därför att hålla sig välinformerade, till exempel genom att läsa våra nyhetsbrev och hålla kontakt med sin förvaltare, avslutar Andreas.

135 euro
per MWh (system)

506 euro
per MWh (Sverige)

Vinters högsta spotpris
(22 februari)

Foto: Eva Hildén-Smith

Andreas Tipner, analytiker på Telge Kraft.

FYRA VIKTIGA ENERGIFRÅGOR

Som bekant är det valår, vi har därför frågat dagens sju riksdagspartier var de står i några olika energifrågor.

Vilken/vilka energifrågor är viktigast under den kommande mandatperioden?

VÄNSTERPARTIET Vi vill klimatlyfta Sverige genom att bygga ut den förnybara energin, särskilt vindkraften, kraftigt. Vi vill även rivstarta energieffektiviseringen bl.a. genom införande av ett stöd för renovering av miljonprogrammet.

SOCIALDEMOKRATERNA Sverige behöver en långsiktig energipolitik som säkrar god tillgång till el med konkurrenskraftiga priser. De rödgröna samarbetspartierna har presenterat höga mål för energipolitiken.

Vi vill starta investeringar så att minst 30 TWh ny el kan komma från förnybara källor år 2020. Vi har även slagit fast ett långsiktigt mål om minst 55 TWh ny förnybar el till år 2030. Dessutom föreslår vi omfattande investeringar i energieffektivisering. Vårt mål är 25 procent effektivare energi-användning år 2020.

Investeringar i både tillverkningsindustrin och energisektorn underlättas om det finns en säkerhet om de framtida spelreglerna. Därför vill vi ha en bred blocköverskridande överenskommelse om klimat- och energipolitiken.

En rödgrön regering kommer att bjuda in till nya blocköverskridande samtal i syfte att skapa en långsiktigt hållbar energiöverenskommelse.

MILJÖPARTIET Effektivisering av energianvändningen och utbyggnad av förnybar energi.

CENTERN Den främsta utmaningen blir att fortsätta ställa om svensk energiförsörjning i en mer hållbar riktning och att fullfölja de tuffa mål alliansregeringen har beslutat om i energiöverenskommelsen.

FOLKPARTIET Att det blir tillåtet att ersätta gamla kärnkraftsreaktorer med nya och att det finns stabila villkor för planering av ny kärnkraft

KRISTDEMOKRATERNA Kristdemokraterna menar att vi måste öka investeringarna i förnyelsebar energi samt att skapa förutsättningar för kontrollerade generations-skiften inom kärnkraften.

MODERATERNA Vi vill fortsätta Sveriges väg mot helt klimatneutral energiproduktion. Ökad tillgång på miljövänlig energi är därför ett viktigt mål för nästa mandatperiod. En trygg energiförsörjning är en förutsättning för vårt välstånd och vår ekonomi och vardag. En utmaning blir att säkerställa långsiktiga ramvillkor och största möjliga förutsägbarhet vad gäller skatter, lagar och regler inom det energipolitiska området.

Bör en eller flera kärnkraftsreaktorer avvecklas under nästkommande mandatperiod – och ska gammal kärnkraft ersättas med ny?

VÄNSTERPARTIET Vi vill avveckla kärnkraften i takt med att vi får fram ny förnybar energi och energieffektiviserar. Om det är möjligt att avveckla någon reaktor under nästa mandatperiod återstår att se. Gammal kärnkraft ska absolut inte ersättas med ny.

SOCIALDEMOKRATERNA Vi vill successivt fasa ut kärnkraften med hänsyn till sysselsättning och välfärd och i den takt kärnkraftselen kan ersättas med el från förnybara källor samt energieffektivisering. En prövning av läget ska göras varje mandatperiod.

MILJÖPARTIET Kärnkraften ska ersättas i takt med att förnybara energikällor byggs ut.

CENTERN Max tio nya reaktorer ska kunna byggas på befintliga platser om det anses behövas. I energiöverenskommelsen framgår det också att kärnkraften inte kan påräknas något statligt stöd och att reaktorägarna i ökad omfattning ska få ta ansvar för kärnkraftens risker. Detta kombinerat med de stora satsningar som görs på förnybar energi gör att det inte är sannolikt att det kommer att byggas några nya kärnkraftsreaktorer under nästa mandatperiod, trots att det inte kommer att finnas några formella hinder för det.

FOLKPARTIET De nuvarande kärnkraftsreaktorerna bör stängas ner först när de inte längre är lönsamma eller tillräckligt säkra att driva. Det är något som avgörs av ägarna och säkerhetsansvariga myndigheter. Gammal kärnkraft ska då få ersättas med ny.

KRISTDEMOKRATERNA Kristdemokraterna motsätter sig avveckling av något kärnkraftverk under nästkommande mandatperiod. När det gäller ersätta gammal kärnkraft med ny så är detta inte aktuellt under nästkommande mandatperiod. Däremot kan det komma att ske under senare mandatperioder.

MODERATERNA Den elproduktion som de förnyelsebara energikällorna kan generera kommer under en mycket lång tid framöver inte att kunna tillgodose behoven för svensk industri mer än till en liten del. Därför behöver vi kärnkraften i Sverige. Vi är öppna för tio nya reaktorer – som ersätter de gamla – med villkoret att skattebetalarna inte drabbas ekonomiskt.

CENTERPARTIET

Folkpartiet Liberalerna

nya moderaterna

Vänsterpartiet

Bör stödet till förnyelsebar elproduktion ökas ännu mer, utanför elcertifikatssystemet?

VÄNSTERPARTIET Ja vi vill stärka stöden till energiteknik som inte omfattas av elcertifikatssystemet. Vi vill att det ska tas fram ett planeringsmål för solenergi samt förlänga och förstärka stödet för solceller. Vi vill även införa ett nytt stöd för havsbaserad vindkraft.

SOCIALDEMOKRATERNA För ny teknik, som än så länge är dyrare, som havsbaserad vindkraft, sol- och vågenergi, behövs kompletterande eller särskilda styrmedel eller stöd. Även kompletterande metoder för att stimulera utbyggnad av förnybar el, genom ett fastprissystem för leveranser av förnybar el, bör provas.

MILJÖPARTIET Ja, Miljöpartiet vill införa ett fastprissystem, vilket innebär att leverantören får en fast ersättning för den förnybara el som levereras från små vindkrafts- och solcellsanläggningar, högre än för den vanliga elproduktionen.

CENTERN Centerpartiet är förespråkare av generella styrmedel, men inser samtidigt att särskilda riktade åtgärder ibland kan vara nödvändiga för att snabba på utvecklingen för enskilda elslag.

För närvarande ser vi inget behov av fler stöd än de som redan finns. Utöver generella

och direkta stöd behöver den förnybara elproduktionen stöd i form av utbyggd infrastruktur för elöverföring, så att exempelvis vindkraftens potential fullt ut kan utnyttjas.

FOLKPARTIET Folkpartiet står bakom regeringens energiöverenskommelse, i vilken det bland annat ingår en ökning av elcertifikatssystemet och höjda mål för utbyggnad av vindkraft.

KRISTDEMOKRATERNA Vi håller just nu på att utvidga elcertifikatssystemet och vill också verka för att man på EU-nivå hittar kompletterande stödformer till förnyelsebar elproduktion.

MODERATERNA Vi vill förbättra tillståndprocesserna för etablering av förnyelsebara energikällor. Tre strategiska prioriteringar som vi ser är: Storskalig förnybar elproduktion och utvecklade nät. Där ingår, förutom vindkraft, satsningar på ny teknik som vågkraft, solkraft och förgasning av biomassa. Det andra är utveckling av trafiksystemet med elektriska drivsystem och hybridfordon. Det tredje är biokombinat för miljö- och klimatanpassad framställning av drivmedel och andra produkter.

Ska mikroproduktion av el bli enklare och ska det vara möjligt för privatpersoner att sälja el på nätet?

VÄNSTERPARTIET Vi vill skapa bättre förutsättningar för all förnybar elproduktion och smarta energilösningar och kommer att titta närmare på dessa frågor fram över.

SOCIALDEMOKRATERNA Elproduktion från "mikroanläggningar" integrerade i bostäder eller annan bebyggelse är en relativt ny trend med en lovande potential. Produktionen vid dessa kan ibland överstiga den egna fastighetens behov. Det är angeläget att det finns enkla och klara system för hur sådan produktion ska kunna levereras ut på nätet till en rimlig betalning.

MILJÖPARTIET Ja.

CENTERN Ja. Centerpartiet har ett stämmobeslut på att förenkla och snabba på nätanslutningen av anläggningar för produktion av förnybar el. Centerpartiet vill också se lättnader i koncessionshanteringen för elnät och administrativa riktlinjer för hur producenter av förnybar el ska komma överens med nätföretagen vid anslutning.

FOLKPARTIET Den som ska sälja el till nätet behöver vara en juridisk person och ha lämplig bok-

föring av sin verksamhet, annars blir systemet svårhanterat.

KRISTDEMOKRATERNA Ja, förutsättningarna för småskalig elproduktion behöver förbättras och flera viktiga steg tas genom att lagstiftningen den 1 april i år ändras så att regelbördan minskar för de små producenterna och att den som säljer relativt små mängder el (mindre än vad han eller hon själv köper) inte behöver betala nätavgift för sin inmatning av el i systemet.

MODERATERNA Ja, vi vill uppmuntra småskalig elproduktion som ett led i att öka andelen förnybar el i energisystemet. Privatpersoner ska kunna ansluta sig till elnätet och sälja sin el.

EFTER KÖPENHAMNSMÖTET: VAD HÄNDER NU?

FN:s klimatmöte i Köpenhamn har beskrivits som ett fiasko: man nådde inte fram till ett nytt klimatavtal. Utfallet och konsekvenserna diskuterades vid ett seminarium som i januari anordnades av Telge Kraft i samarbete med Nordea.

Representanterna vid klimatmötet i Köpenhamn lyckades inte nå fram till ett nytt avtal som ska ta vid när Kyotoavtalet löper ut. Den mest konkreta överenskomsten var förankringen av målet om att inte tillåta en temperaturökning på mer än två grader – däremot fastslogs ingen väg för att lyckas med detta.

Deltagarna i paneldiskussionen vid Telge Krafts och Nordeas seminarium var ense om att förankringen av tvågradersmålet och inte minst erkännandet av klimatfrågans betydelse var positiv. Däremot uttrycktes en oro över formerna för beslutsfattandet och det faktum att kortsiktig ekonomi och konkurrens tycks sätta hinder i vägen för ett långsiktigt globalt klimatarbete. Att vi måste ta hänsyn till skillnaden mellan i- och u-länder är uppenbart, men också att hänsyn kanske bör tas till att vissa länder dalar medan andra ser en stark tillväxt. Frågan är också hur stödet till u-länderna ska finansieras.

Diskussionen rörde sig över många områden och ämnen. Här följer ett axplock:

– **Systemet med utsläppsrätter är eminent.** Det skapar ett tak som aktörerna får jobba under. Jag anser att styrmedel bör ge aktörerna frihet inom ramarna istället för att detaljstyra. Att systemet slår på elpriset är en självklarhet, det är en del av syftet. Vi ska vara rädda om systemet och noga undersöka alla effekter innan vi för in fler parametrar, exempelvis regnskogsskydd, sa Kjell Jansson, Svensk Energi.

Han konstaterade även att om vi ska få acceptans för klimatarbetet så krävs det att folk också ser vinsterna med detta, den debatten saknas i många länder.

Annika Winsth, Nordea, påpekade att tillväxten håller på att flyttas österut i världen. I de nya tillväxtregionerna kommer efterfrågan att öka på bekvämligheter som vi i västvärlden ser som självklara: kylskåp, bilar etc.

– Jag tror att priset är avgörande men att vi är beredda att betala – konsumenterna börjar ställa krav på hur varan är producerad. Här måste västvärlden gå före, vi har råd att betala.

– **Priset styr och det blir oförutsägbart** när den politiska risken är svår att bedöma för företagen. Jag tror att lösningen är färre men skarpare styrmedel. Vi ska ha riktade skatter på utsläpp och koldioxidhandel, men låta bli att peta på detaljer, sa Johan Nyström, Econ Pöry. Han konstaterade också att företagen nu bör göra två saker, dels energieffektivisera sin verksamhet, dels se hur de kan vinna på att ha miljöfokus – till exempel kommer miljövänliga produkter att bli en framgångsfaktor.

– **Innan vi funderar över hur klimatfrågan ska lösas internationellt** kan vi fundera över hur vi ska lösa den i Sverige. Inget förslag i den svenska politiska debatten talar om hur vi ska minska utsläppen med 40 procent. Sverige har unika möjligheter att gå före och visa att det går att bygga ett hållbart samhälle. Experimenten kan gärna ske på kommunnivå, där finns ett annat politiskt spelrum. Avtal behövs för de framgångar vi inte kan nå genom att peka på win-win-situationer, sa Carl Mossfeldt, Tällberg Foundation.

”PÅ ETT ELLER ANNAT SÄTT FÅR VI BETALA”

Andreas Persson, analytiker på Telge Krafthandel, konstaterade på seminariet att klimatpolitiken påverkar framtida elpriser i högsta grad, i synnerhet via elcertifikatmarknaden.

– **S**kulle det bli så att vi får väldigt låga elpriser, så kommer kostnaden att förflyttas mot elcertifikatmarknaden. Den kostnad som vi inte betalar via elpriset kommer istället att läggas på elcertifikatet eller andra gröna skatter som kan komma in i systemet. Kort sagt behöver elpriset inte bli högre, trots högre utsläppsrättspriser, men vi kommer

ändå att få betala på ett eller annat sätt, sa Andreas.

Utsläppsrätter blir dyrare

Olje- och kolpriserna på den globala marknaden styrs mycket av konjunkturen och den efterfrågan som följer av det. Kolkonsumtionen i världen väntas öka dramatiskt, framför allt i Kina och Indien. Kolpriserna kommer att stiga

successivt, stundtals dramatiskt och flaskhalsproblematik i de asiatiska länderna kan snabbt skapa priscocker.

Vi befinner oss nu i fas två av handelssystemet för utsläppsrätter. EU har meddelat att den tredje handelsperioden kommer att genomföras oavsett vilka klimatavtal man kommer fram till. I fas tre 2013–2019 kommer en större

andel utsläppsrätter att auktioneras istället för att tilldelas och fler branscher kommer att ingå i systemet.

– Tjugoprocentmålet kommer att leda till en kraftig prisuppgång på utsläppsrätter. Enligt en prognos från det norska analysföretaget Point Carbon kommer priset att ligga på 35–40 euro per ton om några år – mer än en fördubbling

– De energiintensiva industrierna räknas inte längre med i de svenska klimatmålen, de har placerats i en egen fälla med klimathandel i EU. Det gör det lättare att bedriva klimatpolitiken. FN kommer inte att lösa klimatfrågan, de kommer bara halvvägs, alltså måste vi ha en annan metod därutöver om vi menar allvar med tvågradersmålet. Att någon går före och visar att det fungerar är viktigare än någonsin. Många miljöfrågor har haft samma historia: svavel, freon etc. Man sa att det skulle vara för dyrt, ja omöjligt, att åstadkomma en förändring men det gick lättare än väntat. Samma sak gäller klimatfrågan; vi överskattar kostnadsfrågan och trögheten i tekniken och underskattar värderingsförändringarna. Det krävs en teknikrevolution med effektivare industri, bilar och hus. Då kommer vi att tåla de höga energipriser vi nu är rädda för, sa Svante Axelsson, Svenska Naturskyddsföreningen.

Olle Björk, Miljödepartementet, fick ge en avslutande kommentar i diskussionen och konstaterade att politikerna ska se till att skärpa taken för utsläppen och skapa en prisbildning för internationella utsläppsminskningar.

– Företagen ska i sin tur förstå att det finns en kostnad förenad med utsläpp och en intäkt förenad med utsläppsminskning. Det är också viktigt att faktiskt acceptera att man kan tjäna pengar – vi måste sluta ifrågasätta vinster, till exempel om man tjänar pengar på vindkraft.

SEX VÄLKÄNDA PROFILER...

... från energi- och miljösektorn samlades för en paneldiskussion om utfallet av klimatmötet i Köpenhamn

Olle Björk, Miljödepartementet, ordförande i Nordiska ministerrådets COP15-grupp som har arbetat med förberedelserna inför Köpenhamnsmötet.

Kjell Jansson, vd Svensk Energi, branschorganisationen för Sveriges elleverantörer.

Svante Axelsson, generalsekretärare för Svenska Naturskyddsföreningen. Utbildad agronom med inriktning på miljöekonomi och välkänd debattör i miljöfrågor.

Johan Nyström, Econ Pöyry. Nationalekonom som till nyligen har arbetat med energifrågor på Svenskt Näringsliv.

Carl Mossfeldt, Tällberg Foundation. Ekonom och filosof med fokus på den globala klimatkrisen och dess konsekvenser för samhällssystemen.

Annikka Winsth, chefsekonom, Nordea.

Foto: Eva Hilden Smith

jämfört med nuvarande priser. Om EU skärper utsläppskraven till 25 eller 30 procent skulle den förväntade prisuppgången bli ännu större. Detta slår naturligtvis mot elpriserna i slutändan.

Förnybara källor

Intresset för vindkraft har ökat dramatiskt, bland annat tack vare elcertifikatssystemet. Produktionsprognoserna är osäkra, men kanske når vi 15–20 TWh i Norden år 2020 – en betydande andel av elproduktionen. Utbyggnadspotentialen för vattenkraft är relativt liten som det ser ut just nu i Sverige, i Norge är potentialen däremot stor. Även biobränsle växte starkt under 2009,

potentialen i Sverige beräknas till 3–5 TWh till 2020.

För att ska kunna tillgodogöra oss den nya kapaciteten från förnybara källor krävs nya kablar; stora investeringar planeras inom de nordiska näten.

Det finska kärnkraftverket Olkiluoto 3 som tas i drift 2013 kommer med sina 1600 MW, motsvarande 13 TWh, att bidra till att hålla elpriserna nere. När det gäller svensk kärnkraft kan man sätta frågetecken för de reaktorer vi har i dag, där produktionen har varit snabbt fallande de senaste fem åren. Dessutom vet vi inte i nuläget om det kommer att byggas ny kärnkraft, det blir i så fall efter 2020.

Medarbetare på Telge Kraft: Jeanette Torefeldt

MED HELHETSSYN PÅ KOMPLEX MARKNAD

Foto: Eva Hildén Smith

NAMN: Jeanette Torefeldt **PÅ TELGE KRAFT:** Affärsansvarig på försäljningsavdelningen
PÅ FRITIDEN: Umgås med familj och vänner. Är mycket ute, under vintern åker jag t.ex. mycket skridskor.

Jeanette Torefeldt har jobbat på Telge Kraft sedan 1999. Först som portföljförvaltare och i dag som affärsansvarig på försäljningsavdelningen, vilket innebär att hon arbetar med affären som helhet, sköter avtal etcetera.

– Kort sagt hjälper jag till där det behövs för att affären ska fungera, säger Jeanette.

– Sedan 2008 har jag arbetat med vindkraft. Det är en lite annorlunda marknad och produkt och vi har verkligen jättetrevliga kunder! Vi är ensamma om vårt koncept med flerbolagsportföljer för såväl vindkraftsproducenter som elinköpare.

Trygg förvaltning

– Vår förvaltning innebär att vi tar hand om kundens inköp eller försäljning av el. Istället för att binda avtal och bli sittande med ett

visst pris låter de oss ta ansvar och förvalta elhandeln för till exempel en två- eller treårsperiod. Tanken är att våra kunder ska få ett bra och framför allt jämnt pris mellan åren. De slipper överraskningar och kan beräkna sina kostnader.

Utmanande och givande arbete

– Jag tycker att Telge Kraft som bolag är roligt att arbeta för, jag gillar inriktningen mot miljövänliga produkter och att det händer någonting hela tiden. Marknaden är kul och blir hela tiden mer och mer komplex genom nya regler och inriktningar. Det innebär att vi måste jobba tillsammans för att lösa svårigheter som uppstår, det är roligt att jobbet aldrig blir statiskt. Varje kund är unik och de koncept vi erbjuder är mycket varierande – det är komplicerat men givande, avslutar Jeanette.

BRANSCH

16–17 mars
Sveriges Energiting 2010, Stockholm

19–20 maj
Svensk Energi 2010, Stockholm

2–3 juni,
Swedish Energy Day, Stockholm

15–17 september
Vind 2010, Göteborg

19 september
Val till riksdagen

29 november – 10 december (prel)
COP 16, Mexico City

SEMINARIUM

Telge Kraft planerar att arrangera både seminarium och kundevenemang under året. I september äger den årliga kunddagen rum då våra kunder bjuds på aktuella marknadsrapporter och trevliga aktiviteter.

Efter riksdagsvalet i september analyserar vi vad valutgången betyder för energimarknaden och elpriset.

Mer om klokare elhandel

På vår hemsida, www.telgekraft.se, hittar du samtliga Full effekt i pdf-format. Här kan du ladda hem och läsa mer om elmarknaden, bland annat om indelningen i prisområden (oktober 2009).